

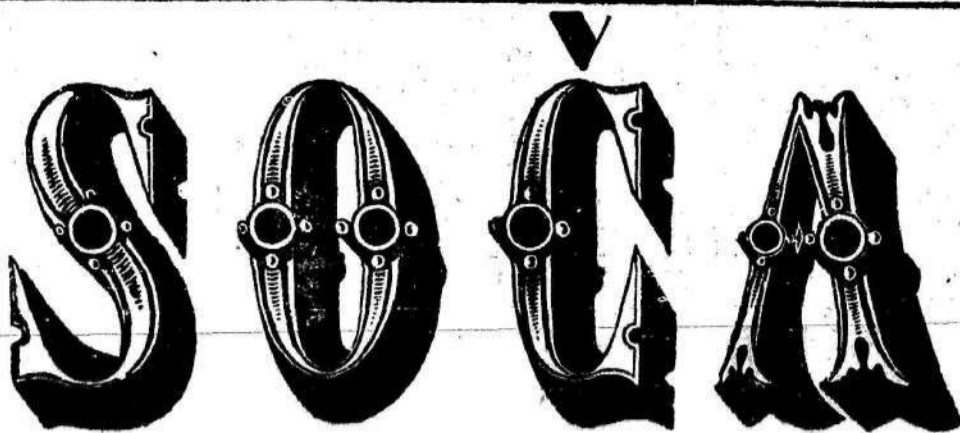
„Soča“ izhaja vsak četrtrek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri označitvi in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglasa pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Pozor goriški Slovenci!

Danes so imela zborovati politična društva Soča, Gorica in Sloga, a zaradi slabega vremena nij prišlo skoro nič ljudstva v Gorico in vdeležilo se nij zborovanja pri nobenem omenjenih društev zadostno število udov. Slabo vreme opravičuje nekoliko nedošle ude; vendar pa je dnevni red društva „Sloge“ take velike važnosti, posebno zaradi bližnjih volitev v deželni zbor, da bi marljive narodnjake ne smelo strašiti nobeno vreme. Predsedništva vseh treh društev naprosila so nas, da z ozirom na današnje neudeležitev naznanimo p. n. občinstvu, da so vsi trije občni zbori preloženi za 14 dni. Zborovanje vseh treh društev bude torej sopeset zadnji četrtrek, 28. t. m. v goriški čitalnici in sicer v istem redu, kakor je bilo uže zadnjič naznanjeno. Mi nujno priporočamo vsem udom omenjenih pol. društev, da prav gotovo pridejo in da se ne vstrašijo vsake male ovire, kajti skrbeti za občno dobro je dolžnost vsacega in kedor skrbi za občno dobro, skrbi tudi za-se. Volitve so pred durmi in mi goriški Slovenci moramo ob času skrbeti, da se bodo te volitve izvršile tako, kakor tirjajo naši interesi in naša narodna čast. Pokazati moramo tudi, da je sprava na Goriškem v resnici prinesla nam veliko korist in okrepila naše narodno stališče. Toliko za danes rodoljubom na Goriškem v resen prevdarek.

Avstrijska notranja politika.

Avstrija ne bode se okrepila, dokler ne bode tako vredjena, kakor je pristojno njeni zgodovini in njenim notranjim razmeram. — To sodbo je „Soča“ uže šestokrat izrekla in vse kar smo dosedaj doživeli v Avstriji kaže, da je to mnenje popolnoma opravičeno. Mi smo dozdaj doživeli marsikako spremembo naše ustave, a nobena nij bila taka, da bi se zamo-

glo reči o njej, da ima v sebi garancijo stalnosti in uspeha; temveč so vse te spremembe dosedaj pokazale se kot eksperimenti tirajoči Avstrijo iz slabega na slabše. Da so naši nemški in madjarski državniiki močno zavozili, vidi se posebno zdaj, ko je treba ponoviti pogodbo z Ogersko. — Ogerska samostalnost stala je mnogo denara, kajti ogerski patrijotje hočejo in so skoz 10 let tako močno uživali, da so napravili dolga čez glavo in da so zdaj, ko jim je ostal mačjevec, sami sprevideli, da na tak način ne pojde več. — Namesto pa, da bi gledali, kako bi doma vpeljali dobro, popolnoma vredjeno gospodarstvo, hočejo popraviti svoje slabe finance na stroške naše državne polovice in sicer z novo pogodbo. — Ogrri namreč tirjajo svojo narodno banko in hočejo odslej še manj plačevati za skupne stroške ter se obdati z colno mejjo, ki bi avstrijsko obrtnijo, katera uže zdaj hira, spravila v še večjo stisko. — Vprašanje je zdaj, če more in sme državni zbor naše državne polovice dovoliti spremembe, katere bi prav gotovo še bolj oslabele naše uže tako popolnoma zavožene finance. — To vprašanje polni zdaj predala ustavovernih časnikov in je postalo tudi predmet ustavovernih polit. zborovanj in je posebno zdaj neizmerno važnosti, ko ima sopeset začeti zborovanje našega državnega zbora.

Izjave ustavovercev so večinoma popolnoma nasprotno ogerskim tirjatvam, iz teh je razvidno, da hočejo ustavoverci pokazati zob svojim madjarskim zaveznikom; iz ustavovernih ust smo celo čuli besede povdajajoče popolno ločitev od Ogerske; ustavoverci hočejo rajši čisto personalno zvezo, nego pa pogodbo v zmislu zadnjih ogerskih pogojev. — Te izjave pred začetkom zborovanja državnega zbora so toliko bolj pomenljive, ker bode ogerska nagodba njega prvi in najvažnejši predmet in torej utegne postati prvi uzrok velikega razpora mej vlado in ustavoverno stranko. — Zbog tega prevladuje zadnji čas v vladnih krogih neka soparica, kar nam razodevajo posebno vladni in polvladni listi. —

Ti listi so namreč začeli strašiti ustavoverce z Čehi in Hohenwartom; oni namreč argumentirajo tako-le: Če se ustavoverci ne vdajo ogerskim tirjatvam, potem pade sedanje ministerstvo, Čehi vstopijo in corpore v državni zbor, Poljaki se porazumejo z državopravno — narodno opozicijo in potem imamo sopeset drugo dobo Hohenwartovo. Hohenwartovo ministerstvo pa bi raspustilo sedanji državni zbor in po novih volitvah dobilo bi večino za preustroj sedanje usta-

ve, s čemer bi bila vstavoverna stranka pokopana za vekomaj. Mi ne verujemo, da bo uže zdaj vse tako prišlo in smo prepričani, da je vlada Hohenwarta izobesila le kot strašilo za lastno stranko. Vendar pa moramo konstatirati, da je vlada in z njo ustavoverna stranka v največi stiski; ona vidi pred seboj alternativo: ali dovoliti, da se volilcem naložijo še večja bremena in s tem izgubiti popularnost pri ljudstvu; ali pa zavreči ogerske tirjatve in v nevarnost postaviti svoje ministerstvo in z njim svojo lastno stranko. — Katero pot bodo izvolili ustavoverci? —

To je denes vprašanje največe važnosti. — Mogoče je in skoro gotovo po dosedanjih skušnjah, da bodo ustavoverci, ki zdaj kriče na vso moč, v odločilnem momentu sopeset rep potegnili mej noge. — Ali če tudi to storé, rešili bodo svojo stranko le za malo časa; kajti z novimi bremenimi vstvarjajo ustavoverci tudi nove zadrege in pospešujejo katastrofo, ki mora priti, predno si sami mislijo, kajti kedor hoče svojo vladarstvo vzdrževati s takimi žrtvami, podoben je trgovcu, ki dela z denarom oderuhov. — V očigled pa vsem tem faktom bi bil pač skrajni čas, da tudi opozicija, ki pozna slabe pozicije sovražnika, napravi svoj načrt in se organizuje, da bode mogla v svojem času kot državni faktor prevzeti krmilo močno poškodovane ladije. Danes se govori ob ustupu českih deklaratorov v državni zbor; to se nam zdi vsaj za zdaj neverjetno in ta vest je menda sopeset le strašilo za nepokorne ustavoverce. Čehi nijso tako malo praktični, da bi kar meni nič, tebi nič stopili v lesenjačo pred škotskimi vratami; a tudi ta eventualiteta je mogoča, pa le na podlagi trdnih kompromisov in pogodbe mej vsemi oddelki opozicije in skupnega načerta. Mi menimo namreč, da bi Čehi morda prišli v državni zbor, ko bi se Poljaki in drugi Slovani in državno pravna nemška stranka, s kratka vsa opozicija sedanjega državnega zbora z njimi porazumela, da bode zmerom skupno postopala proti ministerstvu, dokler ga vrže in da v ta namen ne bode vstrašila se nobenega sredstva, tudi skupnega izstopa ne. Le na podlagi takega programa bi pa opozicija dosegla svoj namen; drugače bo morala čakati prevratov in katastrof za državo prenavarjih. Prav zdaj pa je čas, da opozicija misli na to, kako bi uporabila situvacijo, to je zadrego ustavovercev, saj se je menda državnozbornska opozicija s Poljaki vred prepričala, da je dosedaj slabo postopala in da le v dobri in strogi organizaciji je uspeh in zmaga. V Galiciji so resnično tudi spre-

LISTEK.

Občni zbor društva sv. Cecilije.

(V Gradcu dne 29. 30. in 31. avgusta.)

Društvo sv. Cecilije, leta 1868 od sedanjega glavnega predsednika dr. Fr. Witt-a ustanovljeno, ima namen odstraniti iz cerkve vse necerkveno petje in kar je s tem v zvezi, vpeljati pa pravo, po duhu in želji katoliške cerkve vrnano petje. Kako velikanska pa težavna da je ta naloga, sprevidi lahko vsak, kdor se le količkaj peča s cerkvenim petjem. Župnik dr. Witt se je tega velikanskega dela lotil z njemu lastno stanovitnostjo, premagal je prve velike težave in posrečilo se mu je, da njegova ideja zmaguje na Nemškem, v Švici in v Avstriji. Pred letom 1868 je bilo le v Kolinu, Regensburgu in še v nekaterih drugih mestih vpeljano pravo cerkveno petje in odstranjeno vse, kar spada bolj v gledališče nego v cerkev. Letos, ko je bil šesti občni zbor društva sv. Cecilije v Gradcu, že skoraj ni mogoče naštetih vseh krajev, kjer to društvo s svojimi posameznimi oddelki cveče. Tudi v Avstriji se je začelo na bolje obračati, in Štajerska dežela je bila lepo zastopana pri šestem zborovanju; iz treh krajev Štajerske je prišlo lepo število vrlo izurjenih pevcev, pa tudi Slovenci so bili letos prvokrat

zastopani in so pokazali, da imajo srce in voljo poprijeti se in v djanji izpeljati reformo cerkvenega petja na Slovenskem. Vsaka stvar ima pa svoje prijatelje in nasprotnike, tako tudi reforma cerkvenega petja, oziroma društvo sv. Cecilije. Nekateri celo podtikajo temu društvu slabe namene, pa stvar, ktero je blagoslovil sv. Oče papež Pij IX., ktera stoji pod varstvom enega kardinalov rimske cerkve, stvar, za katero gore katoliški možje duhovskega in svetnega stanu, in ji žrtvujejo čas, denar, dušne in telesne moči, ne more biti slaba, še manj zamore imeti slabe namene, ampak je dobra, in ker je dobra, hočemo se je tudi Slovenci poprijeti in jej do zmage pripomoči.

Ves program 6. občnega zbora društva sv. Cecilije je pa obsagal to-le poglavitne točke: Petje v cerkvi pri službi božji, javna slavnostna zborovanja in večerne zabave. Petje v cerkvi se je vršilo v sledečem redu: Prvi večer litanije M. B. z blagoslovom, drugi dan dve maši, ena ob 7., druga ob 9. uri, popoldne slovesne večernice, zvečer petje pri obiskovanju Najsvetejšega. Tretji dan ob 7. uri zjutraj črna maša, ob 9. uri slovesna pontifikalna maša, ktero je služil knezoškof Zwerger, popoldne križevi pot in zvečer zopet petje pred izpostavljenim Najsvetejšim. Pred izpostavljenim Najsvetejšim se je pelo drugi večer 12. tretji večer pa 10 najlepših silno gniljivih manjših kompozicij starejših in novejših skladateljev. Kakošno je bilo sploh petje, je težko popisati. Tako dovršenega petja nisem še slišal. Če tudi je bi-

lo pevcev 55' z dirigentom, organistom in ravnateljem 58, je vladala vendar taka tihota, kakor bi bil kor prazen, vseh pevcev oči so bile obrnene v dirigenta Habera, ki je z neko posebno mirno, lahko spretnostjo vse tako vodil, kakor bi bil imel same enega pevca pred seboj. Petje je segalo do srca, ker pevcil so peli s sočutjem, s srcem, lahko rečem da so pevaje — pobožno molili. Prepričal sem se, da tako petje veliko pripomore ad majorem Dei gloriam, pa tudi verne k pobožnosti spodbuja. Zavoljo tega je prav imel eden izmed govornikov, č. g. Battlog iz Vorarlberga, ki je rekel, da morajo pevci imeti vero pri liturgičnem petji. Kako lahko se je pogrešala vsa godba, trobentanje in bobnanje posebno pri dveh velikih mašah, ktero je prvi dan služil zlatomašnik prelat Büchinger in drugi dan knezoškof Zwerger. Kdor še misli, da velike slovesne maše ni mogoče veličastno napraviti brez muzike, naj bi bil šel poslušat v Gradec, kjer so mesto godbe peli — koralli in prepričal bi se bil, kaj je bolj slovesno, kaj bolj cerkveno, kaj bolj dostojno. Preobširno bi bilo o vsaki točki, ki se je pela, tudi le kaj malega povedati, naj zadostuje, ako rečem, da je bila stolna cerkev vselej polna vernega odličnega občinstva in da je, kakor na koru, tudi po cerkvi vladala pobožna tihota od začetka do konca. Na obrazih iz cerkve prišlih ljudi se je brala velika zadovoljnost in tudi naj hujsi nasprotniki Cecilijancev niso mogli najti najmanjše reči, ktera bi jim bila služila za podlago grajanja. Če tudi je stolne cer-

je uže zdaj k temu društvu več Slovencev iz Kranjskega. — Popoldne se je Slavec produciral v prostori družstva „Edinost“ v Ajdovščini in sicer na korist logaškim pogorelcem, in akopram je bilo vreme popoloma neugodno, je vendar došlo za logaške pogorce nad 30 gld. čistega dohodka, katero svoto je odbor Edinosti odposlal v Logatec. — Koncert sam ne sebi bil je jako zanimiv, pevci so nekatera točke tako precizno peli, kakor se še zdaj niso slišale po naših domačih zabavah. — Tako je prav. Slavec mora služiti v izgled v tem obziru. — V dveh mesecih je društvo Slavec dvakrat častno nastopilo, za kar smo hvaležni našim vrlim pevcem, posebno pa pevevovodju g. Hribarju.

Ker pa društvo kaže, da je kos svoji nalogi, naj ga rodoljubje podpirajo in naj pridno pristopajo bodisi kot ustanovniki, bodisi kot pevci in podpiratelji, da bo mogoče še uspešnejše delati.

Drugi občni zbor pevskega društva „Slavec“ dne 24. avgusta. Po končani maši v cerkvi sv. Ignacija zbralo se je prav mnogo (93) udov „Slaveca“ v čitalnični dvorani. Predsednik prof. Hafner pozdravlja navzoče v primernem nagovoru, omenja društvenega delovanja v preteklem letu in vabi posebno duhovščino in učitelje, naj delajo tudi še dalje za razširjenje društva. Tajnik Vidic bere poročilo iz katerega je posneti, da je imelo društvo v preteklem letu ustanovnikov 69, podpornikov 63, pevajočih udov pa 146, tedaj skup 278 udov. Umrli so v preteklem letu. dr. Lavrič, Ivan Stres, Mart. Panjan in Ant. Goljevšček. Odbor je imel v preteklem letu 8 rednih sej, skoraj ravno toliko razgovorov o važnejših predlogih, dve veliki produkciji, prvo 30. decembra 1875 v gledišči na korist ubogim učenkam na učiteljski pripravljavnici in veliko mašo dne 24. avgusta. Poleg tega je „Slavec“ še druge kratki pel pri raznih priložnostih in tudi v Dornbergu napravil je besedo. Iz poročila denarničarja g. Dolenc-a je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu dohodkov 1046 gl. 48 sl., stroškov pa 1017 gl. 95 sl. Vse imetje Slavecvo je vredno 741 gl. 58 s.

Za prihodnje društveno leto se je sklenilo napraviti veselice s petjem; V Vipavi, Nabrežini, Komeni, Tominu, in na predlog g. Dolenca prihodnji občni zbor zopet 24. avgusta 1877 z mašo in koncertom v Gorici. G. Casagrande je predlagal, da bi Slavec izdal zbirko slovenskih pesem, na kar Dolenc dostavlja, naj se še enkrat popraša glasbeno matico v Ljubljani, če hoče ona sama, ali pa v družbi s Slavecem izdati tako zbirko in še le, če Slavec še enkrat dobi negativen odgovor, kakor lansko leto, naj sam izda tako zbirko. Predlog z Dolencem dodatkom sprejet je bil enoglasno.

Na predlog g. Vidica je bil za častnega uda imenovan za povzdigo cerkvene muzike mnogo zaslužni gospod dr. Fr. Witt, na predlog g. Dolenca pa biskup Strossmayer in skladatelj Jenko. Sprejet je bil tudi predlog, naj bo tudi „Slavec“ pri 6. skupščini društva sv. Cecilije zastopan in naj to nalogo sprejme g. Vidic. Za cenzorje so bili nasvetovani in sprejeti gg. Furlani, Povše in Skubin. V nov odbor so bili izvoljeni gg.: Hafner, Leban, Vidic, dr. Gabrijevčič, Hribar, Erjavce, Šantež, Dolenc, Jeglič, Hönig, Kocijančič, Marinič, Černic, Vičič, Križman, Poniž, Gregorič, Casagrande, dr. Pitamic, Kurirčič, Harmel, Hočvar, Tance, Hajdrih, Mercina, Ditrih.

Nekdo daruje v bogim in onemoglim (starim) na avstrijska tla pribeglim Hercegovincem in Bošnjakom sledeča oblačila: Ena letna črna sukna nošena iz Ripsa 3 gl., ene hlače ravno take 1 gl., en prslik ravno 70 kr., ena pomladanska sukunjica sukna siva nošena 2 gl. 50 kr., ene take hlače 1 gl. 50 kr., en tak prslik 50 kr., en par suknenih dokolenic starih sivih 50 kr., En par težkih zimskih hlač belo sivih nošenih 3 gl., Eno bovško majo volneno skor novo 3 gl., č. g. Kolavčič iz Dornberga sopet 3 gld.

Imenovanja. — Dosedanji goriški državni pravdnik, g. Jožef Poljak, postal je po lastni želji svetovalec okrožne sodnije v Gorici; dosedanji sodnik v Cervinjanu, g. Della Torre, pa je postal svetovalec okrožne sodnije v Trstu in dosedanji komisar pri goriškem glavarstvu, grof Manzano, imenovan je tajnikom primorskega namestništva.

Dosedanji notar v Korminu, Jožef Koller, dobil je mesto notarja v Ajdovščini.

Porotna sodnija spoznala je 2. t. m. Jakopa Podgornika iz Vrtovine krivega uboja in ropa ter ga obsodila na 10 let težke ječe z enim postom na mesec; 5. t. m. sta bila Franc in Marijana Renko spoznana kriva goljufije in prvi obsojen na 1½ leto, druga pa na eno leto ječe; 8. t. m. obsojen Frank Lukman iz Roč na tri leta težke ječe zaradi uboja; 8. t. m. pa je bil J. Gregorič iz Prvačine spoznan nekriv sleparije. S tem je dognana ta sesija.

Naša cesarica je te dni bila na Grškem in je uže sopet vrnila se v Miramar; te dni je prišel obiskat jo cesarevič naslednik, nadvojvoda Rudolf, in je bil tri dni v Trstu; zdaj je uže sopet odpotoval in cesarica odpotuje konec tedna.

Rojanska čitalnica imela je v nedeljo svoj občni zbor ter izvolila nov odbor. Predsednik je sopet oče te čitalnice, g. Matija Žvanut. Zbor je tudi sklenil, da bo čitalnica napravila eno besedo za logaške pogorce, eno pa za Lavričev spominek. To je levo; kedaj bodo tudi druge čitalnice posnemale pridno sestrico rojansko? Pa besede vseučilišnih dijakov? Kaj so zmrzile?

Za Lavričev spominek darovali so: G. And. Figelj iz St. Mavra 2 gld., g. Zvab in g. Lah iz Dutovelj 1 gld. 50 k., skupaj f. 3.50.

Krško pevsko društvo napravi veselico v prid pogorelcem v Logatec v prostorih gosp. Franc Gregoriča v nedeljo 17. septembra 1876. — Vstop prost; prostovoljni mili darovi se pa bodo tudi na durih hvaležno sprejemali.

Oznanilo.

Med Dr. Keršovani preselil se je v rastel v Fitz-ovo hišo, št. 461 in bode, kakor dozda, zdravil na svojem domu vsaki dan.

Podpisani si šteje v dolžnost o priliki svoje preselitve v Gorico, zahvaliti se presrečno vsem svojim klientom na Krasu, kateri so mu skoz 23 let njegovega bivanja mej njimi skazali svoje zaupanje in jih prositi, da mu, kakor doslej, tudi v bodoče ohranijo enako nagnjenost in zaupanje, naznanjaje jim ob enem, da bode tudi v bodoče z največjo pripravljenostjo vstregel jim po svoji najboljši moči.

Anton Merkel,
zdravnik v Gorici, hišica Perinello zraven vodnjaka za mesnicami.

Oznanilo.

Blizo c. k. dekliške šole v Gorici, v ulici sv. Janeza h. št. 9 v prvem nadstropji, vzamejo se dekleta, ki šolo obiskujejo v stanovanje in hrano prav ceno in z najboljšimi pogoji.

Obrniti se je na

Antonijo Maurer

izpitano učiteljico v Gorici.

Zavarovanje!!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel zastop banke „Slavije“ iz Prage, za Černice in okolico. Priporoča se torej vsem, ki želé se zavarovati — naj si bode v katerekoli stroki — pri slovanski popolnoma zanesljivi banki.

O dotičnih pogojih i družih natančnostih radovoljno pojasnuje

Val. Kancler
nadučitelj v Černičah.

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravnokar na svitlo prišle:

Slomšekove Pesmi.

Zbral uredil in izdal Mih. Len-dovšek. Slomšekovih zbranih spisov prva knjiga. Srednje 80 str. I.—XVI, in 256. Prodaja **Jurij Lercher** v Ljubljani terdovezan iztis po 1 gld., broširan 90 kr.

Dobivajo se po isti ceni tudi:

v Celji pri **Drekslerju**;
v Celovcu pri **Lieglu, Leonu** in v tiskarni družbe sv. Mohora;
v Gorici pri **Dase-u**;
v Gradcu pri **Moserju**;
v Mariboru pri **Leyrerju**;
v Ptujju pri **Blanke-u** in izdajatelju;
v Trstu pri **Dase-u** in **Šimpfu**;
v Zagrebu pri **Suppanu**.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franko na dom poslano.

Opozurujemo še posebej č. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob koncu šolskega leta ni lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te **Slomšekove pesmi**.

!! Od leta 1767 !!

Svetinja za napredek

Svetinja za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljavec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani, priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi, ojnice, okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma pripoznanja

Diploma pripoznanja

!! 14 svetinj !!